

**Observații critice din partea
prof.univ.dr. Ioan Dzițac, Universitatea "Aurel Vlaicu" din Arad,
asupra documentului elaborat de**

Comisia CNATDCU de Informatică

Standarde minimale și obligatorii pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior și a gradelor profesionale de cercetare-dezvoltare

Observația 1. Apreciere pozitivă!

Apreciez pozitiv faptul că s-a renunțat, față de normele precedente, la "baza de date originală", pe care se chinuia și nu reușea s-o producă Consorțiului Informatica.

Observația 2. Profesor = CS I, Conferențiar = CSII ?

Comisia ar trebui să aibă în vedere faptul că cercetarea este un deziderat în învățământul superior, dar nu se poate realiza la același nivel ca în institutele de cercetare. Cadrul didactic are, în primul rând, misiunea de educator și apoi cea de cercetător. Criteriile **pentru conferirea titlurilor didactice din învățământul superior** ar trebui să urmărească, cu preponderență, activitatea didactică și nu rezultatele spectaculoase în cercetare (proiecte și articole ISI de mare impact), la egalitate cu cercetătorii (care n-au câte 16 ore de predare pe săptămână, plus pregătirea acestor ore, evaluări etc.).

Observația 3. Principiul noncontradicției și cel al completitudinii sunt încălcate!

"1. Principii și perspective ale evaluării":

"Îndeplinirea criteriilor minimale este o condiție eliminatorie pentru înscrierea la concurs, dar nu și suficientă pentru obținerea titlului."

Propoziția de mai sus are următoarele defecte:

a) Vine în contradicție cu altă propoziție, de la punctul 2. Metodologie:

"Fiecare dintre perspectivele a)-d) se evaluează cu unul din calificativele: **îndeplinit**, **neîndeplinit**. Gradul didactic se acordă dacă toate perspectivele sunt îndeplinite."

b) Nu se mai precizează nicăieri în lista de criterii care ar fi condițiile suficiente.

Observația 4. Ambiguitate!

"Perspectiva a) : Etica cercetării. Gradul didactic **nu se acordă** în cazurile în care există evidențe care probează că autorul își atribuie (implicit sau explicit) rezultate (teoretice sau empirice), texte sau imagini care nu-i aparțin, ori care probează că în publicațiile sale candidatul a inclus părți copiate din literatură sau din alte surse (inclusiv manuscrise nepublicate ale altor autori)"

Nu se precizează cine și când probează asemenea abateri de la etică!

Observația 5. Sursă controversată și nerelevantă pentru România!

"Perspectiva b) : Producția științifică."

"Lista pentru conferințe precum și împărțirea acestora în categorii, numită mai departe *lista CORE*, se bazează pe clasificarea internațională CORE (<http://www.core.edu.au>), ..."

CORE este o asociație profesională format din computer scientisti provenind din universități din Australia și Noua Zeelandă, care produce clasamente

a) destul de controversate pe plan mondial, a se vedea

<http://corediscussions.shoutwiki.com/wiki/Rankings>

b) clasamentele CORE nu acoperă toate zonele de interes din lume, fiind orientate peponderent pe zonele vizate de Australia și Noua Zeelandă (de când aceste țări "dau ora exactă" în informatică?).

Observația 6. Aprecieri negative asupra unor forumuri!

” (nu și forumuri de genul WSEAS, IAENG, DAAAM, sau care au fost indexate numai CoRR abs/arXiv).”
De regulă, în documente normative oficiale nu se practică aprecieri negative.

Observația 7. Sursă care poate fi efemeră!

”Lista pentru reviste, numită mai departe *lista UEFISCDI*, se bazează pe lista utilizată de UEFISCDI pentru premiarea articolelor publicate în reviste din fluxul științific internațional (<http://uefiscdi.gov.ro/articole/4386/Premierea-rezultatelor-cercetarii--articole.html>).”
De unde știm că UEFISCDI va premia și în viitor articolele științifice? De ce să nu folosim direct o grilă bazată pe AIS din ISI Web of Science?

Observația 8. Sursă de interes olandez!

”Secțiunea *Journal and book publisher rankings* în pagina <http://www.sense.nl/organisation/documentation>.
Comisia de Informatică își rezervă dreptul de a promova în clase superioare și edituri românești care nu sunt menționate acum, atunci când CNCS va finaliza o astfel de listă. Aceste promovări vor fi anunțate explicit.”
Din nou, ca și în cazul CORE, se folosește un clasament de interes național al unei țări particulare: ”The quality of the research school is monitored with regular peer reviews and (re-)accreditation by the Royal Netherlands Academy of Arts and Sciences (KNAW), in accordance with the Standard Evaluation Protocol for Dutch universities.”

Observația 9.

Înainte de lansarea acestor criterii ar trebui efectuat un studiu de fezabilitate, îndeplinirea criteriilor ar trebui testată pe:

- 1) Membrii comisiei CNATDCU;
- 2) Conducătorii de doctorat existenți în Informatică;
- 3) Cadrele didactice din universități.

Observația 10. S.O.S.: QUO VADIS INFORMATICA ROMÂNEASCĂ?

”Principala problemă a educației informatice nu este formarea informaticienilor profesioniști, ci educația pe care o primește masa tinerilor, indiferent de orientarea lor profesională.” (Grigore C. Mosil)

”Ceea ce se numește ”formarea de competențe digitale” se rezumă în esență la activitatea de butonare, dar nu se referă la întrebarea esențială: cum articulăm cultura tradițională cu cea digitală?” (Solomon Marcus)

”Învățământul românesc nu poate fi însănătoșit decât din interior, cu contribuția unor decidenți și actanți cu viziune și voință.” (Anonimus)

Paradoxul nr. 1: Ne laudăm cu performanțele unor informaticieni români, pe bună dreptate, dar *majoritatea populației României este analfabetă din punct de vedere informatic* (în plină eră digitală). Internetul este utilizat ”după ureche”, e-guvernanta nu funcționează, tranzacțiile electronice sunt puține, criza de profesori de informatică este acută ș.a.

Educația netățenească în școala românească este inexistentă (utilizarea cu pricepere și discernământ a calculatorului și a Internetului nu preocupă pe nimeni). Mulți profesori din învățământul preuniversitar și chiar universitar, în afara celor de informatică, nu posedă cunoștințe elementare de utilizare a calculatorului și Internetului (unii nu știu nici cum se trimite un e-mail sau nici măcar nu au o adresă de e-mail). Mulți profesori nu înțeleg uriașul potențial al *web-educației*.

Conceptul de *educație pentru și prin calculator/Internet* este inexistent în școala și societatea românească (în Franța anilor 80” s-a derulat un program de alfabetizare informatică, numit ”*Informatica pentru toți*”, iar noi nu avem așa ceva nici în 2016).

Paradoxul nr. 2. Inversarea rapoartelor matematică-informatică: În timp ce numărul de studenți la informatică este de cel puțin de 3 ori mai mare decât cel al studenților de la matematică, numărul de conducători de doctorat la matematică este de aproximativ 3 ori mai mare decât la informatică.

Iată, de exemplu, situația din *Consoțiul Universitaria* (datele sunt preluate de pe paginile web ale universităților la data de 23.09.2016):

- 1) *Universitatea din București:*
 - a) conducători de doctorat în matematică =17,
 - b) conducători de doctorat în informatică =7;
- 2) *Universitatea "Babeș-Bolyai" din Cluj-Napoca:*
 - a) conducători de doctorat în matematică =23,
 - b) conducători de doctorat în informatică =5;
- 3) *Universitatea "Alexandru Ioan Cuza" din Iași:*
 - a) conducători de doctorat în matematică =16,
 - b) conducători de doctorat în informatică =5;
- 4) *Universitatea de Vest din Timișoara:*
 - a) conducători de doctorat în matematică =8,
 - b) conducători de doctorat în informatică =4.

Nu vi se pare că undeva avem o problemă?

Procentul de acoperire a posturilor de informatică din statele de funcții, cu cadre titulare, se situează undeva în jur de 50%.

Cine va preda disciplinele de informatică în universități dacă nu avem doctori în informatică, iar un student informatician, angajat part-time la o firmă, câștigă cât un conferențiar universitar?

Se știe că la informatică sunt unele din cele mai dure și aberante criterii minimale de abilitare (în 2012 și se preconizează că vor deveni și mai dure). Face cineva studii de impact înainte de a stabili aceste criterii? Sunt ele realiste? Sunt echitabile în raport cu alte domenii?

De ce un economist poate deveni *profesor universitar*, la informatică economică- de exemplu, cu "4 articole ISI în reviste cu factor de impact mai mare ca zero", dar sunt cazuri la informatică că nu poți deveni nici măcar *conferențiar universitar* cu 20 de articole ISI în reviste cu factor de impact peste 0,5, în condițiile în care salarizarea pentru o anumită funcție didactică este aceeași, indiferent de specializare?

Paradoxul nr. 3. În gimnaziu se introduc disciplinele TIC și informatică, în licee funcționează specializări de matematică-informatică și informatică-intensiv, dar pentru specializarea informatică din facultate *modulul pedagogic* este CU TAXĂ, iar *programe de licență pentru profesori de informatică* sau *masterate didactice* nu există.

Cine va preda informatica în învățământul preuniversitar? Cum vom putea face față în învățământ problemei salariilor mari oferite de către firme informaticienilor versus salarii mici în învățământ? Dar în perspectivă, cine îi va pregăti pe informaticieni?

Paradoxul nr.4. Specializările de informatică din centrele din afara *Consoțiului Universitaria*, în ciuda creșterii numărului de candidați la informatică, sunt pe cale de a fi închise din lipsă de doctori în informatică. În multe universități din centrele mici există câte 2-3 doctori în informatică, dintre care majoritatea sunt pensionabili într-un viitor destul de apropiat.

STATISTICI INTERESANTE
TOP ABILITĂRI ÎN PERIOADA 2012-2015
(sursa <http://www.cnatdcu.ro/documente-utile/>)

Locul	Disciplina	Nr. abilitați	Locul	Disciplina	Nr. abilitați
1	Medicină	98	14	Teatru	17
2	Matematică	47	15	Ing. civilă	17
3	Istorie	44	16	Fizică	16
4	Filologie	42	17	Muzică	14
5	Sociologie	26	18	Filozofie	14
6	Drept	24	19	Economie	14
7	Chimie	22	20	Geografie	14
8	Ing. electronică	22	21	Calculatoare	13
9	Ing. electrică	20	22	Psihologie	13
10	Ing. mecanică	20	23	Finanțe	11
11	Biologie	20	24	Ing. și management	10
12	Ing. energetică	19	25	Medicină dentară	10
13	Farmacie	19	26	Informatică	10

Din aceeași sursă am numărat:

Total abilitări = 759, din care la informatică doar 10, adică **1,3%**. **Cine va conduce doctorate în informatică în viitor?**

Total număr doctori confirmați = 14.843, din care doar 68 la informatică, adică **0,45%**. **Cine va preda informatică în universități în viitor?**

Cine va preda informatica în școlile din România în viitor, dacă și în prezent ne confruntăm cu o mare criză?

S.O.S.!!!

Soluții există și sunt simple, dar este nevoie de o voință generalizată și o abordare integrată.

Cu îngrijorare și cu speranță,
Prof.univ.dr. Ioan DZIȚAC